

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Antiocheno Concilio, & quae illic contra sanctu[m] Meletium statuta
fuerunt. Cap. XXXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

murum vtrinque de integro ædificatum, tum laborem à se frustra susceptum videt. Nam diuinus ille vir, Iacobus, suæ præcationis virtute non solum militum, aliorumque incolarum confirmauit animos, verum etiã murum denuo extruxit, & machinis oppositis, hostes irruentes repulit. Quas res perfecit nõ accedendo ad mœnia, Sed intus in sacrosancto templo Deum præcibus enixè sollicitando. Sapores autem nõ modo ædificandi celeritate obstupefactus est, verum etiã visione quadã perterritus. Etenim vidit in ipso muro quendam regali planè vestitu amicum: cuius purpura & diadema mirè resplendebat. Quæ imperatorẽ Romanum esse suspicatus, minabatur illi mortem, qui nuntiarat eum minimè adesse. Qui cum cõstanter affirmaret, vera esse, quæ dixerat, & Constantium imperatorem esse Antiochiæ, intellexit cum visionis significationem; tum Deum pro Romanis (sic enim aiebat) bellum gerere. Itaque miser rem indignatus, telum cõiecit in aerem, non quod putabat Deum se posse ferire, quæ sciebat corporis expertem, sed quod imperum insaniam suam sustinere non potuit. Eodem tempore Ephraim, vir sanè admirabilis, & scriptor inter Syros facile excellentissimus, orat Iacobum vt conscendat mœnia, Barbaros conspicetur, & execrationis tela in eos coniciat. Cuius postulationi obsecutus sanctus vir, in quandam turrim ascendit. Ac cum videret ingentem eorum multitudinẽ, non aliud est illis imprecatus, quã vt Ciniphes ac culices in eos immitterentur, vti minutarum bestiarum morfu potentiam eius, qui ipsis Romanis auxilium tulerat, agnosceret. Qua re à Deo postulata, statim ciniphum & culicum examina tanquam nubes Persarum copiis circumfunduntur. Atque tum elephantorum proboscidas, quæ sunt instar fistulæ, tum equorum & aliorum iumentorum aures naresque compleuerunt. Qui cum bestiarum morsum ferre nõ possent, frena rumpere, sessores deiicere, & aciem disturbare coeperunt. Ac tandem relicto exercitu, fugiunt, quantum possunt. Itaque miserrimus ille rex, cum ex hac leui & clementi castigatione potentiam Dei, curam piorum gerentis, perspexisset, inde domum reuertitur, ex ea obsidione non victoriam, sed ignominiam consecutus.

De Antiocheno Concilio, & quæ illic contra sanctum Meletium statuta fuerunt. CAP. XXXI.

THEODOR. HISTOR.

PER idem tempus Constantius Antiochiæ commoratus, cum iam pax erat & tranquillitas reipub. allata, & bellum Persicum confectum, episcopos denuo in vnum conuocat, cogitque eos omnes & vocem ὁμοῶσιον id est, eiusdem substantiæ, & vocem etiam ἑτεροῶσιον id est, diuersæ vel alterius substantiæ, penitus negare. Id tēporis ecclesia Antiochena propterea erat pastore destituta, quod Eudoxius, qui post Leontium illam sedem per vim occupauerat, ex ea expulsus fuit, & post multa concilia celebrata Constantinopolitanam ecclesiam contra leges & æquitatem obtinuit. Quare ipsi tum in vnum coacti (siquidem permulti erant, & ab omnibus locis collecti) dixerūt pastorem gregi assignandum: deinde communiter cum eode doctrina fidei veniendum in deliberationem. Illo ipso tempore Meletius, vir plane diuinus, vrbis cuiusdam Armeniæ antistes, quoniam difficiles & pertinaces sui gregis mores ferre non poterat, alium ad locum se transtulit ad vitam quiete tranquilleque degendam. Istum Ariani fauorē esse suæ sectæ, & doctrinæ socium suspicati, postulant à Constantio, vt ei committatur ecclesiæ Antiochenę moderatio. Nam nullam non legem audacter & liberè perfringebant, dum suam impietatem stabilire molirentur. Atque fundamentum, quo eorum nitebatur blasphemia, erat sanctarum legum violatio. Siquidem multas eiusmodi res in multis locis nouabant. Qui autem doctrina: adhaerecebant apostolicæ, quoniam sanam illustris illius Meletii doctrinam, & præstabilem vitæ rationem, & virtutis denique diuitias pro certo cognoscebant, ei deligendo ipsi quoque suffragantur, & decretum de ea edendum, & ei ab omnibus subscribendum studio, quantum fieri potest maximo, curant. Quod quidem decretum tanquam commune quoddam pactum Eusebio episcopo Samosateno, egregio sanè & generoso veritatis athletæ, ab vtrisque traditur asseruandum. Vbi verò magnus ille Meletius erat ab imperatore accersitus, illico venit Antiochiam. Cui procedunt obuiam omnes sacerdotes, & cætera etiam ministrorum ecclesiasticorum caterua, & tota denique ciuium multitudo. Aderant etiam Iudæi & Gentiles cupiditate celebrem illum Meletium visendi

Genf. 19.

visendi inflammati. Imperator autem dat mandatum tum illi, tum cæteris, qui dicendi facultate valebant, ut hanc sententiam. Dominus cõdidit me initio viarũ suarum ad opera sua, populo explicarent: iubetq; notariis, qui ad celeriter scribendum erant exercitati, ut verba cuiusque exciperent, ratus sane eo pacto doctrinam eorum multo accuratorem fore. Itaque primus Georgius Episcopus Laodiceæ, insuaue erroris sui virus euomit. Secundo loco Acacius Episcopus Cæsareæ doctrinam quasi mediam interiectam, quippe quæ sicut ab illorum blasphemia abfuit longissimè, sic non integram & sinceram doctrinæ apostolicæ formam habuit. Tertius surrexit magnus ille Meletius, qui quæ sit recta verbi Dei prædicandi regula ostendit. Nam ad veritatem, velut ad amussim omnia dirigens, nimium & parum facilè deuitavit. Quare cum ei à multitudine tribueretur permagna laus, & omnes illum orarent, ut breuem quandã & compendiariam de fide doctrinam ipsis traderet, primũ tres ostendit digitos: deinde duobus compressis & vno extenso relicto, istam insignem protulit sententiam. Tria quidem sunt, quæ intelliguntur, sed tanquam de vno loquimur. Aduersus hanc doctrinam, illi quorum animos morbi Ariani contagio infecerat, cœperunt acuere linguas, calumniam contexere, dicere diuinum Meletium Sabelianum esse. Proinde suadent Constantio, qui non aliter atque Euripus facilè huc illucq; ferebatur, ut Meletium patriis sedibus expelleret. Quod quidem perficiunt: atque ad eius locum capessendum deligunt Euzoium, egregium doctrinæ Arianae patronum. Nam istum ipsum magnus ille Alexander, Episcopus Alexandriae, vnã cum Ario diacónatu abdicauerat. Populi autem pars, quæ sanam amplexabatur doctrinam, quæq; ab Ariana factione se separauerat, ad ecclesiam apostolorum in Palæa (sic enim locus ille dicitur) sitam, frequens cõfluit. Nam triginta annos post insidias Eustathio, viro sane omni genere laudis excellenti collocatas, doctrinæ Arianae impietate pertulerat, spe tẽporum sustentati meliorũ. Verũ vbi apud ipsos impietatem inualefcere vident, & doctrinæ apostolicæ fautores tũ palã bello oppugnatos, clã appetitos insidiis, & diuinum Meletium patrio solo eiectum, & Euzoium hæresis patronum pro eo in

PRON. 2. 1

THEODOR. HISTOR.

Episcopatus gradu locatū, venit illis in mentem non verborum solum, quæ olim dicebantur ad Loth, nempe, saluans salua animam tuā, sed etiam legum euangelicarū, quæ manifestò sic præcipiunt: Si oculus tuus dexter scandalizet te, erue eum, & proijce abs te. Eadem quoque dominus de manu & pede fanciuit, adiecitque: bonum est tibi vt pereat vnum ex membris tuis, & nō totum corpus tuum mittatur in gehennam. Ad hunc modum igitur constat ecclesiam dissensione diuisam esse.

De Eusebio Episcopo Samosatensi.

CAP. XXXII.

EVsebius vero ille admirabilis, cuius supra feci mentionem, cuique commune de Meletio decretum commissum fuit, cum videret pacta violata, ad urbem sibi concreditam abiit. Arianæ autem veriti, ne decreti illius conscripti testimonio plane coarguerentur, persuadēt Constantio, vt nuntium mitteret decretum ab Eusebio petiturum. Imperator ergo eorum impulsu, mittit nuntium, qui equis in itinere crebro mutatis, quam celerrimè tum aliquo proficisci, tum responsa referre consueuerat. Vbi venit ad Eusebium, & mandata imperatoris ei exponit, Eusebius, vir sane nunquam satis laudatus, non possum, inquit, commune decretum apud me depositum reddere, nisi omnes qui meæ fidei illud commiserunt, in vnum conueniant. Quod responsum nuntius refert ad Imperatorem. Ille ardens iracundia, nuntium mittit denuò, iubet decretum reddi: additque in literis se mandasse nuntio, vt nisi redderet illud, dexteram eius amputaret, cum tamen hæc ad eum perterrefaciendum solum scripsisset: siquidem vetuerat tabellarium illud facere, quod per literas Eusebio minatus fuerat. Simul atque vero diuinus ille vir, resignatis literis, intellexit supplicium, quod Imperator ei minatus fuerat, non dexteram modò, sed leuam etiam extendit, iubetque vtranque abscindere. Nam decretum, inquit, non reddam, quod Arianae improbitatis tam clarum indicium dat. Itaque imperator, intellecta eius animi magnitudine & constantia, & tum eum plurimum admiratus est, & postea laudibus efferre non desistit. Et enim inimici præstantes